

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/15-09/14

Urbroj: 65-15-02

Zagreb, 30. ožujka 2015.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izveštaj o radu mirovinskih fondova PBZ CROATIA OSIGURANJE - kategorije A, B i C za 2014. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora sukladno odredbi članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima ("Narodne novine", broj 19/14), dostavio PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d. za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima, aktom od 30. ožujka 2015. godine.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

OBVEZNI MIROVINSKI FONDOVI

PBZ CROATIA

OSIGURANJE

REPUBLIKA HRVATSKA

65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Zagreb, 30.03.2015.
Broj:86/15/KR

Primljeno:	30-03-2015				
Klasifikacijska oznaka	024-02/15-09/14		Org. jed.	65	
Uredbeni broj	325-15-01	Pril.	4	Vrij.	-

HRVATSKI SABOR

Trg sv. Marka 6

10 000 Zagreb

n/r Predsjednika Hrvatskog sabora
gospodina Josipa Leke

Predmet: Izvještaj o radu mirovinskih fondova PBZ CROATIA OSIGURANJE

Poštovani,

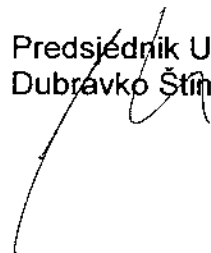
Sukladno odredbi članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/2014) PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d. za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima, u privitku podnosi Hrvatskom saboru „Izvještaj o radu mirovinskih fondova PBZ CROATIA OSIGURANJE - kategorije A, B i C“ za poslovnu 2014. godinu.

S poštovanjem,

Članica Uprave
Renata Kašnjar-Putar

Predsjednik Uprave
Dubravko Štimac

PBZ CROATIA
OSIGURANJE
00 714 124 6100 • Zagreb, Trg Sv. Marka 6 • 10000
ZAGREB

Izvještaj o radu mirovinskih fondova za 2014. godinu

PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d.
za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima

Ožujak, 2015.

Sadržaj

Uvod.....	2
Poslovanje u periodu od 2002. do 2013. godine	3
Mirovinska reforma	3
Makroekonomsko okruženje i tržište kapitala	5
Rezultati sustava	7
Poslovanje u 2014. godini.....	11
Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/2014).....	11
Makroekonomsko okruženje i tržište kapitala	12
Rezultati poslovanja Fondova pod upravljanjem u 2014. godini.....	13
PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija A	13
PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija B.....	15
PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija C.....	18
Zaključak	21

Prilozi:

- Revidirani financijski izvještaj za PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija A
- Revidirani financijski izvještaj za PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija B
- Revidirani financijski izvještaj za PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija C

Uvod

Sukladno odredbi članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/2014) (dalje u tekstu: Zakon), PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d. za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima (dalje u tekstu: Društvo), u otvorenom roku podnosi Hrvatskom saboru „Izveštaj o radu mirovinskih fondova PBZ CROATIA OSIGURANJE kategorije A, B i C“ za poslovnu 2014. godinu.

PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d. za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima upravlja s tri Fonda različite kategorije koji se međusobno razlikuju prema zakonskim dobnim ograničenjima članova te investicijskoj strategiji i ograničenjima ulaganja.

Predmetni Fondovi pod upravljanjem jesu:

- PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija A, (dalje u tekstu: PBZCO OMF – kategorija A),
- PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija B, (dalje u tekstu: PBZCO OMF – kategorija B) te
- PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija C (dalje u tekstu: PBZCO OMF – kategorija C).

Do početka rada novih kategorija mirovinskih fondova Zakon je dao mogućnost članovima prijašnjeg jedinog fonda a sada fonda B, da u razdoblju od 20.05.2014. do 07.08.2014. mogu promijeniti mirovinski fond s obzirom na kategoriju a sve sukladno propisanim dobnim ograničenjima. Oni članovi koji u navedenom periodu nisu iskoristili tu zakonsku mogućnost ostali su u fondu kategorije B.

Kategorija A namijenjena je mlađim članovima kojima je do starosne mirovine ostalo deset ili više godina, kategorija B članovima srednje životne dobi kojima je do starosne mirovine ostalo pet ili više godina, a kategorija C za one članove kojima je do starosne mirovine ostalo manje od 5 godina.

PBZCO OMF – kategorija A osnovan je dana 30. svibnja 2014. godine Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija). Klasa:UP/I-140-01/14-32/7, Urbroj:326-443-14-6 te njime upravlja Društvo, sukladno odredbama Statuta, Zakona i pravilnika Agencije.

PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski osnovan je dana 05.11.2001. godine Rješenjem Agencije, Klasa:UP/I 034-04/01-01/66, Urbroj:383-01-01-2 te isti Fond dana 21. kolovoza 2014. godine postaje PBZCO OMF – kategorija B, sukladno odredbi članka 237. stavak (2) Zakona, te njime upravlja Društvo, sukladno odredbama Statuta, Zakona i pravilnika Agencije.

PBZCO OMF – kategorija C osnovan je dana 30. svibnja 2014. godine Rješenjem Agencije, Klasa: UP/I-140-01/14-32/7, Urbroj: 326-443-14-6 te njime upravlja Društvo, sukladno odredbama Statuta, Zakona i pravilnika Agencije.

Sva tri fonda započela su s radom dana 21.08.2014. godine.

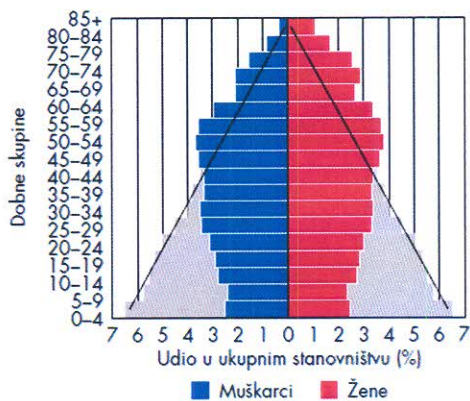
Osnivači Društva su PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d. te CROATIA osiguranje d.d., respektabilni subjekti na domaćem tržištu u području bankarstva i osiguranja, svaki s udjelom od 50% u temeljnom kapitalu Društva.

Poslovanje u periodu od 2002. do 2013. godine

Mirovinska reforma

Hrvatski se mirovinski sustav do 2002. godine temeljio na sustavu međugeneracijske solidarnosti. Nepovoljna demografska kretanja, negativni trendovi na tržištu rada, loša gospodarska situacija, te brojni drugi problemi, imali su za posljedicu financijsku neodrživost mirovinskog sustava. Ukoliko pogledamo sliku 1 *Dobne skupine, udio u ukupnom stanovništvu* vidljivo je da je dobna struktura stanovništva RH izrazito nepovoljna.

Slika 1 Dobne skupine, udio u ukupnom stanovništvu

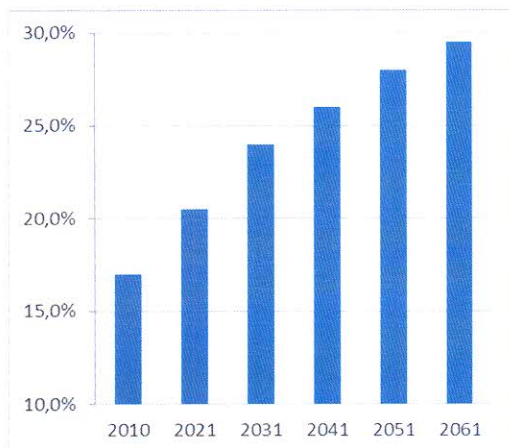

*popis stanovništva 2011., linije trokuta predstavljaju optimalnu distribuciju

Kako bi mirovinski sustav zasnovan na međugeneracijskoj solidarnosti bio održiv potrebna je dobna struktura u obliku piramide sa najvećim udjelom mlađeg stanovništva. U Hrvatskoj je situacija slična kao i u mnogim razvijenim zemljama, a to je najveći udio stanovništva jest zrelije i starije životne dobi što u budućnosti upućuje na dodatno starenje stanovništva.

Na slici 2 *Udio stanovništva starijeg od 65 godina u RH* je vidljivo kako će se u budućnosti povećavati udio stanovništva starijeg od 65 godina.

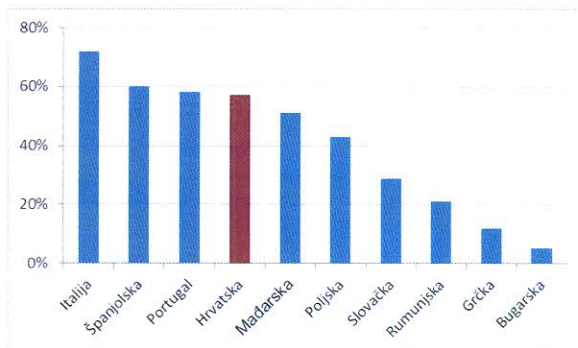
Slika 2 Udio stanovništva starijeg od 65 godina u RH

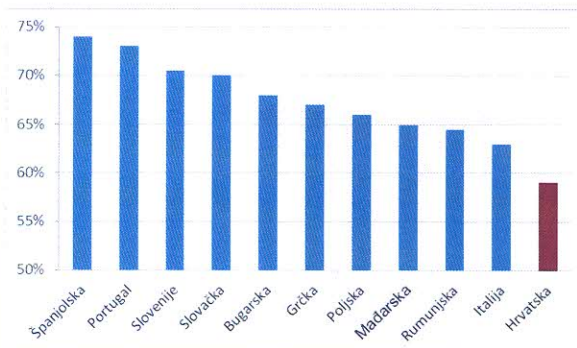
Osim procesa starenja stanovništva i kretanje omjera zaposlenih i umirovljenika izrazito je negativno. Kako bi mirovinski sustav temeljen na međugeneracijskoj solidarnosti bio dugoročno održiv potrebno je minimalno 3 puta veći broj zaposlenih u odnosu na broj umirovljenika. Na slici 5 *Omjer broja osiguranika i umirovljenika* vidljivo je da sadašnji omjer nije ni približno dovoljan i da se kontinuirano smanjuje te da trenutno iznosi oko 1,2.

Stopa aktivnosti hrvatskog stanovništva na vrlo je niskim razinama a slična nepovoljna situacija je i sa

prijevremenim umirovljenjima.

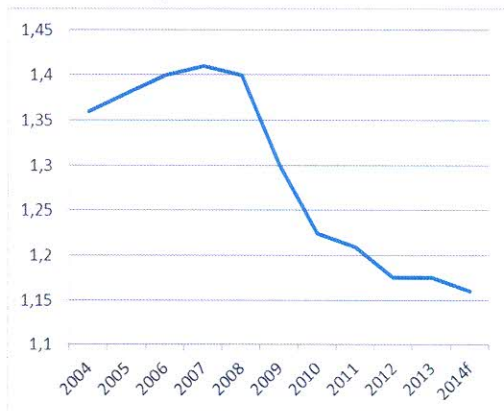
Slika 3 Postotak ranije umirovljenih koji primaju starosnu imovinu (50-69 god.) 2012.

Slika 4 Stopa aktivnosti (20-64 god.) 2013.

Kako bi se promijenili spomenuti negativni trendovi pojavila se potreba za mirovinskom reformom. Mirovinskom reformom 2002. godine započet je postupak prelaska jednog dijela mirovinskog sustava na sustav individualne kapitalizirane štednje. Pored prvog stupa međugeneracijske solidarnosti, uvedena su još dva dodatna sustava temeljena na kapitaliziranoj štednji. Drugi stup je obavezan za sve zaposlene mlađe od 40 godine u trenutku uvođenja, dok je treći stup zamišljen na dobrovoljnoj osnovi uz poticaje države. Dakle, svi ranije navedeni negativni podaci upućuju na potrebu jačanja sustava kapitalizirane štednje jer bez njega mirovinski sustav nije dugoročno održiv.

Prvotni plan mirovinske reforme jest bio da se izdvajanja za drugi mirovinski stup postupno povećavaju a izdvajanja za prvi stup postupno smanjuju. Početne stope izdvajanja (15% bruto plaće za prvi stup, a 5% bruto plaće za drugi stup) se nisu mijenjale u kasnijim godinama, kako je bilo planirano u trenutku provođenja reforme. Optimistične najave na početku reforme spominjale su kao neslužbeni cilj rada obveznih mirovinskih fondova 2% realnog prinosa (prinos iznad inflacije), što su

Slika 5 Omjer broja osiguranika i umirovljenika

mirovinski fondovi značajno nadmašili iako su u spomenutom razdoblju prošli kroz jednu od najtežih gospodarskih kriza. Mirovinska reforma provedena je s ciljem uravnoteženja sustava, smanjenja opterećenja budžeta, gospodarskog razvoja te stvaranja pretpostavki za rast budućih mirovinskih isplata. Za razliku od prvog stupa, osiguranici u drugom i trećem stupu u svakom trenutku imaju uvid u stanje njihovih računa, visinu naknada i ostvarene prinose, čime se značajno povećavala razina transparentnosti sustava. Sredstva koja se nalaze na računima osiguranika u mirovinskim fondovima su nasljedna u slučaju smrti čime se značajno povećava razina zaštite obitelji osiguranika.

Akumulirana štednja mirovinskih fondova rezultirala je mnogim pozitivnim efektima, naime ulaganjem mirovinskih fondova povećavaju se domaće investicije i štednja, razvija se domaće tržište kapitala, što za posljedicu ima buduću gospodarski rast i povećanje životnog standarda umirovljenika.

Makroekonomsko okruženje i tržište kapitala

U vrijeme mirovinske reforme gospodarsko okruženje u Hrvatskoj bilo je izrazito povoljno te je nastavljen uzlazni trend gospodarskog rasta započeo 2000. godine.

Prosječan godišnji realni rast BDP-a iznosio je 4,8% u razdoblju od 2002. do 2007. godine. Najznačajniji izvor rasta činila je snažna domaća potražnja, dok je inozemna potražnja imala negativan utjecaj na rast BDP-a. U istom je razdoblju prosječna godišnja inflacija iznosila 2,5%, dok je stopa nezaposlenosti padala iz godine u godinu te je u 2007. godini pala na čak 14,8% (stopa registrirane nezaposlenosti), odnosno na 9,9% (stopa anketne nezaposlenosti).

Smanjenje državne potrošnje u navedenom periodu, a time i proračunskih rashoda imalo je pozitivan utjecaj na smanjenje proračunskog manjka (u 2007. godini proračunski saldo je iznosio -3,0% BDP-a).

Slika 6 Kretanje BDP-a u Republici Hrvatskoj

Slika 7 Inflacija u Republici Hrvatskoj

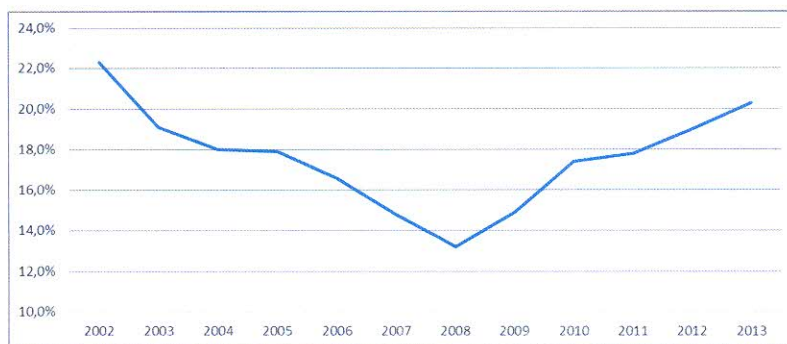
Dug opće države, uključujući izdana državna jamstva, u razdoblju od 2002. do 2007. godine smanjen je sa 44% BDP-a na 41,8% BDP-a.

Nakon navedenog razdoblja uslijedila je 2008. godina u kojoj je zabilježena najniža stopa gospodarskog rasta nakon 1999. godine kada je bruto domaći proizvod realno povećan za 2,1%. Kretanju ukupnoga realnog rasta najviše je pridonijelo usporavanje rasta osobne potrošnje, zbog nepovoljnih promjena realnoga raspoloživog dohotka stanovništva, kao i sve izraženiji potrošački pesimizam.

U 2009. godini, prvi put nakon 1999. zabilježeno je realno smanjenje BDP-a i to za čak 7,4%, čime je započela gospodarska kriza u Hrvatskoj te razdoblje iznimno nepovoljnih gospodarskih kretanja čiji se kraj tek počeo nazirati. Zbog pada obujma svjetske trgovine, odnosno smanjenja inozemne potražnje zabilježen je snažan pad izvoza. Zamjetan je i pad bruto investicija u fiksni kapital zbog smanjenja investicijske aktivnosti privatnog i javnog sektora, te je zabilježen pad osobne potrošnje i pad uvoza.

Inflacija se u razdoblju od 2009. godine do 2013. godine održavala na normalnim razinama te je prosječna godišnja inflacija iznosila 2,3%. Negativna gospodarska kretanja odrazila su se na tržište rada te je započelo razdoblje konstantnog rasta nezaposlenosti koje je prekinuto tek u 2014. godini.

U navedenom je razdoblju zabilježen rast proračunskog manjka te duga opće države (krajem 2013. godine proračunski saldo je iznosio -6,2% BDP-a, dok je dug opće države uključujući i izdana državna jamstva dosegnuo 83,1% BDP-a).

Slika 8 Stopa registrirane nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj

Akumuliranjem štednje u mirovinskim fondovima stvoreni su preduvjeti za značajniji razvoj tržišta kapitala i duga u Republici Hrvatskoj. Od početka rada mirovinski fondovi, sukladno zakonskim limitima, kontinuirano su ulagali u hrvatske državne obveznice i sudjelovali u svim značajnijim izdanjima istih. Bez akumulirane štednje mirovinskih fondova Republika Hrvatska ne bi imala mogućnost zaduživanja na domaćem tržištu ili bi trošak zaduživanja bio osjetno veći. Činjenica da postoje značajni domaći izvori financiranja uvelike doprinosi stabilnosti javnih financija i potencijalno smanjuje trošak zaduživanja i u inozemstvu.

Sredinom prošlog desetljeća hrvatske kompanije su prepoznale razvoj i značaj hrvatskog tržišta kapitala pa su se u većoj mjeri odlučile za izlazak na burzu što je dovelo do znatnog broja inicijalnih javnih ponuda (IPO-ova). U svim IPO-ovima su hrvatski mirovinski fondovi imali značajnu ulogu i bez njihovog kapitala bi bile teško izvedive ili u najgorem slučaju ne bi bile tako uspješne. IPO Atlantic grupe se može navesti kao primjer uspješnog prikupljanja kapitala putem burze za daljnji razvoj kompanije. Uz spomenuti IPO važno je istaknuti i uspješne javne ponude dionica INA-e i Hrvatskog telekoma te dokapitalizacije drugih kompanija poput Leda, Uljanik grupe i sl. u kojima su vodeću ulogu imali hrvatski mirovinski fondovi.

Od početka rada mirovinski fondovi bili su vrlo aktivni na tržištu korporativnog duga te su sudjelovali u svim značajnijim izdanjima čime su omogućili lakše financiranje mnogim hrvatskim kompanijama.

Rezultati sustava

Na kraju 2013. godine neto imovina obveznih mirovinskih fondova dosegla je 58,24 mlrd HRK. Neto imovina je u prosjeku godišnje rasla oko 30%.

Od početka djelovanja do 31.12.2013. godine bruto doprinosi uplaćeni u II. stup iznose 46,29 mlrd HRK. U tom istom periodu isplate iz II. stupa iznose oko 1,023 mlrd HRK što znači da su obvezni mirovinski fondovi u navedenom periodu svojim članovima zaradili visokih 13 mlrd HRK.

Kretanje neto imovine obveznih mirovinskih fondova u periodu od osnivanja do kraja 2013. prikazano je na slici 9 *Kretanje neto imovine obveznih mirovinskih fondova*.

Slika 9 Kretanje neto imovine obveznih mirovinskih fondova

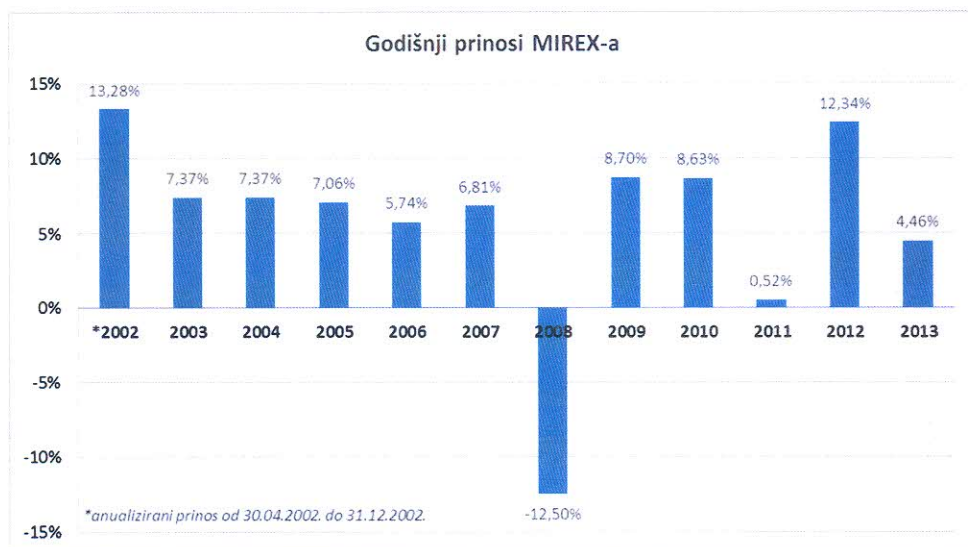
U nastavku je prikazano kretanje vrijednosti obračunske jedinice MIREX-a na kojem je vidljivo da je od početka rada njezina vrijednost gotovo udvostručena.

Slika 10 Kretanje vrijednosti obračunske jedinice MIREX-a

Prosječan godišnji prinos MIREX-a u periodu od osnivanja do kraja 2013. godine iznosi 5,40% što upućuje na ispunjavanje ključnih ciljeva mirovinske reforme – osiguravanje sigurnosti uplaćenih sredstava članova te postizanje prinosa koji će uvećati mirovinsku štednju. Na slici 11 *Godišnji prinosi MIREX-a* prikazan je ostvaren godišnji prinos Mirex-a u periodu od osnivanja do kraja 2013.

Slika 11 Godišnji prinosi MIREX-a

Na samom početku uvođenja mirovinske reforme 2002. godine optimistične prognoze govore su o mogućim prinosima obveznih mirovinskih fondova od 2% iznad stope inflacije. Hrvatski obvezni mirovinski fondovi ostvarili su još značajnije rezultate. Prosječan godišnji realni prinos u periodu od osnivanja do kraja 2013. godine iznosi 3,09%.

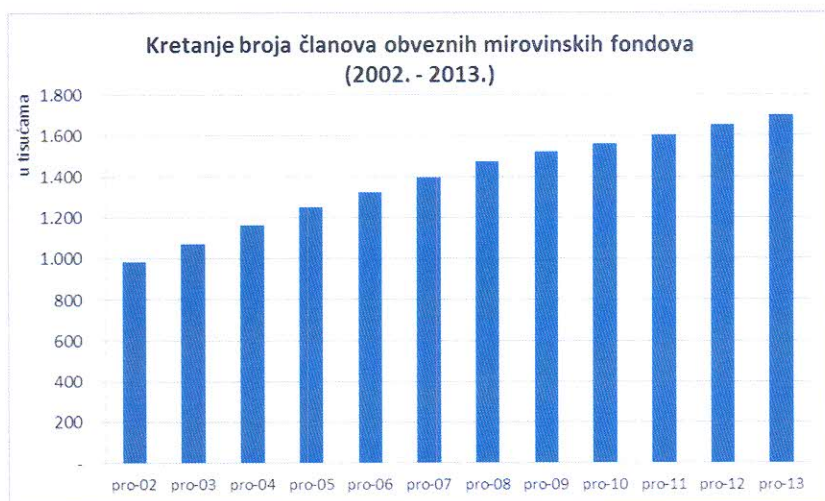
Država	Ostvareni prosječni godišnji realni prinos (2002.-2013.)
Poljska	4,24%
Danska	4,19%
Nizozemska	4,08%
Norveška	3,91%
Luksemburg	3,63%
Hrvatska	3,09%
Finska	2,93%
Belgija	2,90%
Island	2,62%
Njemačka	2,56%
Švicarska	2,34%
Makedonija	2,24%
Portugal	2,15%
Mađarska	1,81%
Italija	1,62%
Austrija	1,53%
Bugarska	0,78%
Španjolska	0,67%
Češka	0,62%
Grčka	0,27%
Velika Britanija	-0,52%
Estonija	-0,61%
Slovačka	-1,48%

Uspoređujući hrvatske mirovinske fondove s mirovinskim fondovima iz drugih zemalja Europe (*Tabela 1 Prosječni godišnji realni prinosi europskih mirovinskih fondova*) vidljivo je da su ostvareni prosječni godišnji realni prinosi hrvatskih mirovinskih fondova među boljima u Europi.

Tabela 1 Prosječni godišnji realni prinosi europskih mirovinskih fondova

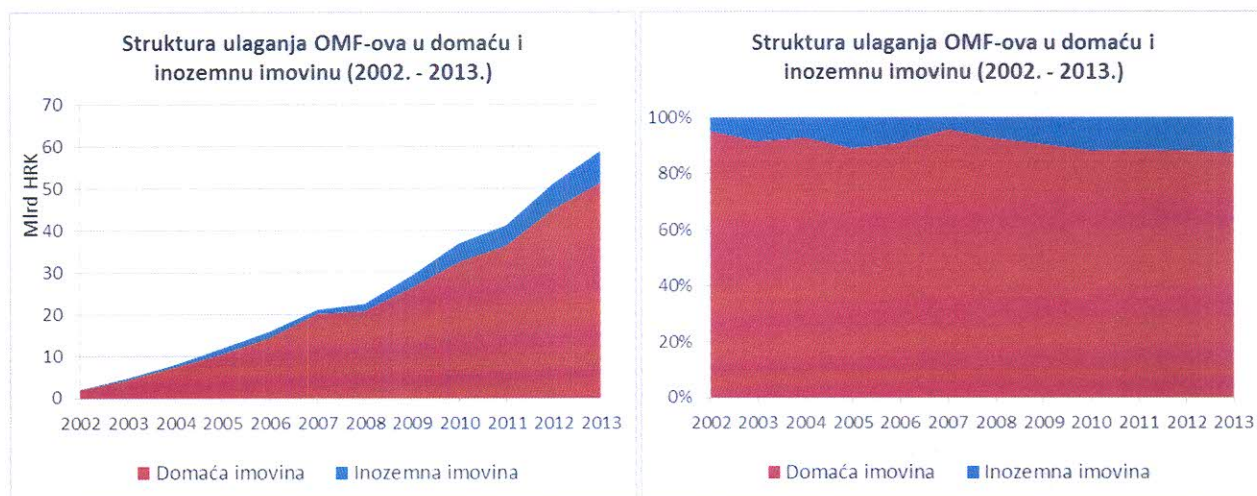
Na dan 31.12.2013. u obveznim mirovinskim fondovima nalazi se ukupno 1.702.218 članova. Prosječan godišnji rast broja članova iznosi oko 5% u periodu od osnivanja do kraja 2013. godine. U nastavku (Slika 12 Kretanje broja članova obveznih mirovinskih fondova) prikazano je kretanje broja članova obveznih mirovinskih fondova.

Slika 12 Kretanje broja članova obveznih mirovinskih fondova

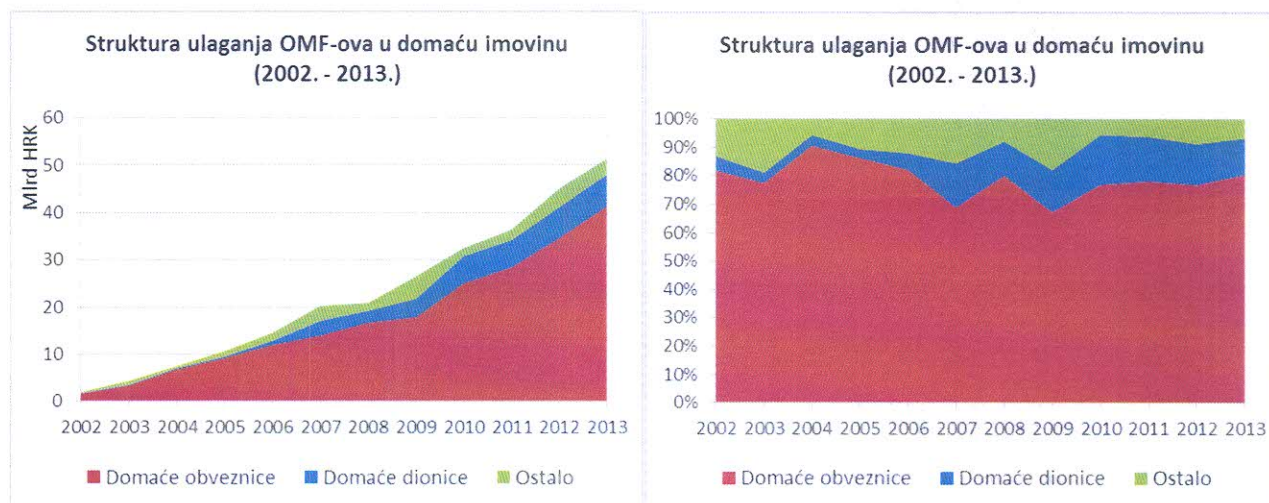
Na slici 13 *Struktura ulaganja OMF-ova u domaću i inozemnu imovinu* prikazano je kretanje strukture ulaganja obveznih mirovinskih fondova u domaću i inozemnu imovinu u periodu od osnivanja do kraja 2013. godine. Na dan 31.12.2013. 87,3% imovine bilo je uloženo u domaće vrijednosne papire te 12,7% u inozemne vrijednosne papire.

Slika 13 Struktura ulaganja OMF-ova u domaću i inozemnu imovinu

Također, na slici 14 *Struktura ulaganja OMF-ova u domaću imovinu* prikazano je kretanje strukture ulaganja obveznih mirovinskih fondova u domaće vrijednosne papire u periodu od osnivanja do kraja 2013. godine. Vidljivo je povećanje izloženosti hrvatskom dioničkom tržištu. Udio domaćih dionica u ukupnoj imovini mirovinskih fondova povećao se sa početnih 5% na oko 12% u 2013. godini. Mirovinski fondovi su sa svojim aktivnim sudjelovanjem na domaćem dioničkom tržištu znatno podržali razvoj i napredak hrvatskog gospodarstva.

Slika 14 Struktura ulaganja OMF-ova u domaću imovinu

Prema javno dostupnim informacijama hrvatski obvezni mirovinski fondovi spadaju među najjeftinije pružatelje ove usluge u srednjoj i istočnoj Europi, a također prema ostvarenim prinosima spadaju među najuspješnije u istoj grupi zemalja.

Za razliku od ostalih zemalja hrvatski mirovinski fondovi imaju obvezu plaćanja troška REGOS-a koja se plaća iz naknade za upravljanje. Da bi usporedba naknada za upravljanje po zemljama bila primjerenija potrebno je naknadu hrvatskih mirovinskih fondova korigirati za trošak REGOS-a. U tom bi slučaju korigirana naknada za upravljanje iznosila 0,35%.

Tabela 2 Naknade koje naplaćuju mirovinski fondovi u različitim zemljama

Država	Naknada za upravljanje	Ulazna naknada	Naknada za uspješnost
Poljska	0,38%	0,11%	0,03%
Hrvatska	0,45%	0,80%	-
Mađarska	0,53%	-	-
Makedonija	0,53%	0,72%	-
Slovačka	0,59%	0,11%	0,19%
Turska	0,71%	0,27%	-
Bugarska	0,79%	0,70%	0,08%
Španjolska	1,08%	-	-
Estonija	1,73%	-	-

Poslovanje u 2014. godini

Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/2014)

Osiguranci koji su osigurani u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti prema Zakonu o Mirovinskom osiguranju i koji su mlađi od 40 godina obvezno se osiguravaju na temelju individualne kapitalizirane štednje u mirovinskom fondu koji sami izaberu. Do stupanja na snagu novog Zakona o obveznom mirovinskom osiguranju pravo izbora bilo je ograničeno na mirovinski Fond jedne kategorije, dok je novi Zakon taj izbor proširio na tri fonda različite kategorije A, B i C koji se međusobno razlikuju prema zakonskim dobnim ograničenjima članova te investicijskog strategiji i ograničenjima ulaganja.

Osiguranci imaju pravo izabrati Fond u roku 6 mjeseci od dana uspostavljanja njihovog obveznog mirovinskog osiguranja, a ukoliko to ne učine, Središnji registar osiguranika ih po službenoj dužnosti raspoređuje u mirovinski Fond kategorije B.

Članom Fonda kategorije A može biti osiguranik ako mu je do ispunjenja starosnih uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (referentni dan) ostalo deset ili više godina. Članom Fonda B može biti osiguranik kojemu je do ispunjenja starosnih uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu ostalo pet ili više godina, a član Fonda C je osiguranik kojemu je do navedenog umirovljenja ostalo manje od pet godina.

Kako je već rečeno osim dobnih ograničenja za članove fondovi se razlikuju i prema investicijskoj strategiji i ograničenjima ulaganja. Tako je Fond A po izloženosti u vrijednosne papire u okviru dozvoljenih ograničenja ulaganja najrizičniji, Fond B umjereni, a Fond C konzervativan.

Novi Zakon propisuje obvezu ustrojavanja mehanizma sustava unutarnjih kontrola, gdje se uz upravu i nadzorni odbor u sustav unutarnjih kontrola aktivno uključuju nositelj funkcije interne revizije, nositelj funkcije praćenja usklađenosti te nositelj funkcije upravljanja rizicima a sve u svrhu praćenja, identificiranja te ocjenjivanja rizika kojima Društvo i fondovi kojima ono upravlja može biti ili je izloženo.

Najznačajnija novina koju propisuje novi Zakon odnosi se na nove mogućnosti ulaganja mirovinskih Fondova. Stvorena je podloga za financiranje infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske što bi u budućnosti sa sigurnošću moglo rezultirati rastom nacionalnog društvenog proizvoda i razvoja države. Osim infrastrukturnih projekata otvorena je mogućnost korištenja izvedenica u svrhu efikasnog upravljanja i zaštite imovine. Novi Zakon stavlja veći naglasak na korporativno upravljanje što bi trebalo povećati razinu transparentnosti i povjerenja u tržište kapitala.

Makroekonomsko okruženje i tržište kapitala

U 2014. godini ponovno je, šestu godinu zaredom, zabilježen pad gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj (-0,6%). Time je u posljednjih 6 godina hrvatski BDP pao za više od 12% te se vratio na razinu iz 2005. godine. U četvrtom je tromjesečju, doduše zabilježen rast realnog BDP-a na godišnjoj razini, no razlog tome je snažan pad BDP-a krajem 2013. godine. Realna vrijednost investicijske aktivnosti se u 2014. godine u odnosu na 2008. godinu smanjila za 33% spustivši se na razinu sa sredine 2003. godine.

Većinu 2014. godine obilježila je negativna stopa inflacije (-0,2% godišnje) zbog uvezenih deflatornih pritisaka, pada cijena nafte na svjetskom tržištu te izostanka rasta domaće potražnje.

Broj zaposlenih osoba zadržao se na razini dosegnutoj krajem 2013. godine, dok se broj nezaposlenih osoba snažno smanjio, što je ponajprije rezultat ažuriranja evidencije HZZ-a osoba koje se nisu pridržavale zakonskih odredbi. Anketna stopa nezaposlenosti u 2014. godini iznosila je 17%. Kada je riječ o cijeni rada, nominalne i realne bruto i neto plaće neznatno su porasle tijekom 2014. godini.

Proračunski deficit je u prvih devet mjeseci 2014. bio za 2,2 mlrd. kuna veći nego u istom razdoblju prethodne godine, te je iznosio 15,1 mlrd. kuna (prema metodologiji ESA 2010). Na povećanje deficita utjecao je rast rashoda za kamate i ostale tekuće transfere, kao i pad prihoda od poreza na dobit i prihoda od PDV-a. Javni je dug nastavio rasti, te je krajem studenoga 2014. iznosio gotovo 80% BDP-a.

I u 2014. godini nastavlja se značajno sudjelovanje hrvatskih mirovinskih fondova na tržištima dužničkih državnih vrijednosnim papira. Republika Hrvatska je u veljači 2014. godine izdala EUR 650 mil. obveznice RHMF-O-247E i EUR 500 mil. obveznice RHMF-O-19BA dok je u prosincu iste godine izdala HRK 3.250 mil. obveznice RHMF-O-187A. U sva tri spomenuta izdanja hrvatski mirovinski fondovi su sudjelovali u značajnim količinama i bez njihovog kapitala ta izdanja ne bi bila moguća.

2014. godina označava značajni povratak hrvatskih kompanija tržištima kapitala te se javljaju prvi IPO-evi nakon početka gospodarske krize. Granolio grupa je krajem godine ponudila oko 40% udjela u kompaniji dok je Tankerska plovidba najavila IPO početkom 2015. godine. U oba slučaja kompanije prikupljaju kapital potreban za daljnji razvoj i rast. Osim navedenih IPO-ova hrvatski mirovinski fondovi sudjelovali su i u drugim uspješnim dokapitalizacijama poput Dalekovoda, Đuro Đaković Holdinga i sl.

Rezultati poslovanja Fondova pod upravljanjem u 2014. godini

PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija A

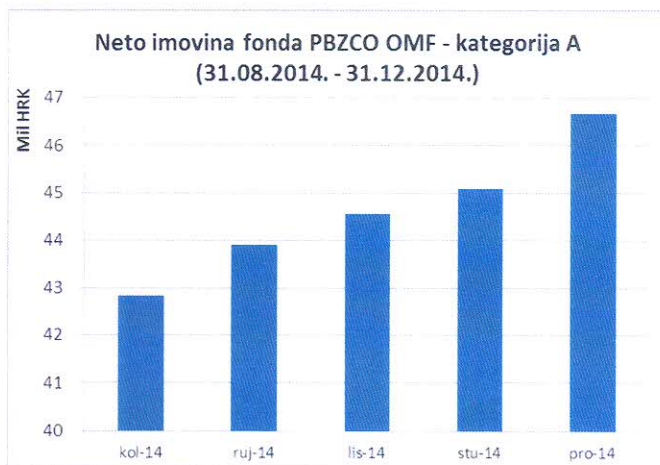
Imovina fonda

PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija A (PBZCO OMF – A) osnovan je dana 30. svibnja 2014. Sukladno uvođenju tri nove kategorije fonda, članovima je dana mogućnost odabira iste. Na dan 21.08.2014. imovina članova koji su odabrali fond PBZCO OMF - A iznosila je 42.385.915,21 HRK.

Neto imovina na dan 31.12.2014. iznosila je 46.664.278,44 HRK. Ukupni bruto doprinosi u fond PBZCO OMF – A uplaćeni u periodu od osnivanja do 31.12.2014. iznose 1.512.204,79 HRK. Ukupan prijelaz iz drugih fondova u navedeni fond iznosi 389 tis. HRK. U 2014. ukupno je isplaćeno kroz zatvaranje računa oko 434 tis. HRK što znači da je PBZCO OMF - A svojim članovima zaradio oko 2,8 mil HRK.

U nastavku se nalazi kretanje neto imovine fonda PBZCO OMF – A (Slika 15 Neto imovina fonda PBZCO OMF - kategorija A).

Slika 15 Neto imovina fonda PBZCO OMF - kategorija A

Prinos fonda

Od početka rada do kraja 2014. godine fond PBZCO OMF - A ostvario je prinos od 6,39% što je najbolji prinos među fondovima kategorije A dok je primjerice MIREX za fondove kategorije A ostvario prinos od 4,60%. U nastavku (Slika 16 Kretanje vrijednosti obračunske jedinice PBZCO OMF - kategorije A) prikazano je kretanje vrijednosti obračunske jedinice PBZCO OMF - kategorija A.

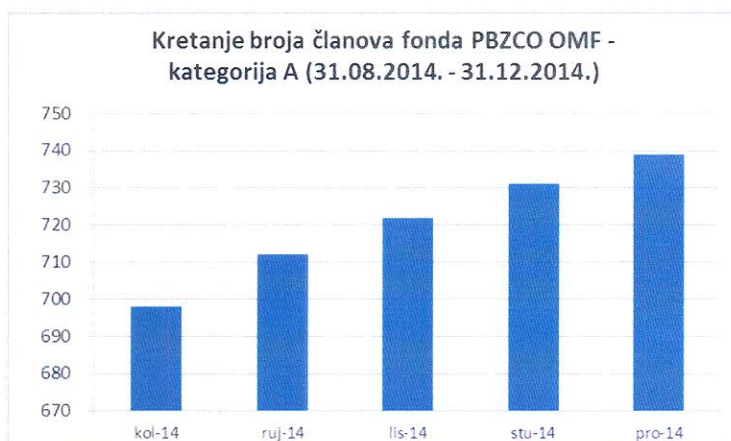
Slika 16 Kretanje vrijednosti obračunske jedinice PBZCO OMF - kategorije A

Članovi fonda

Na dan 31.12.2014. u fondu PBZCO OMF - A nalazi se 739 članova što je porast od 5,9% u odnosu na 31.08.2014. godine. Kretanje broja članova po mjesecima prikazano je u nastavku (Slika 17 Kretanje broja članova fonda PBZCO OMF - kategorija A).

Slika 17 Kretanje broja članova fonda PBZCO OMF - kategorija A

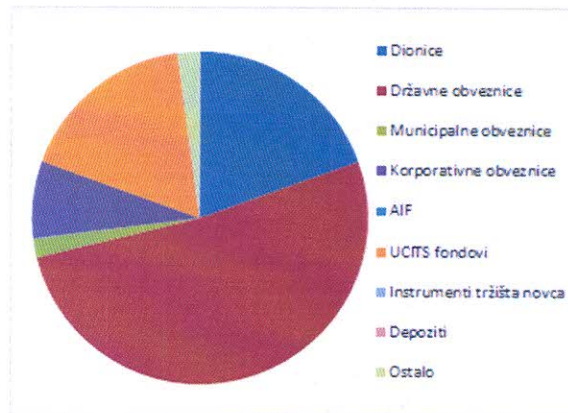

Struktura ulaganja

U nastavku prikazana je struktura ulaganja po klasama imovine za fond PBZCO OMF – A na dan 31.12.2014. godine (Tabela 3 Struktura ulaganja PBZCO OMF - A po klasama imovine na 31.12.2014.).

Tabela 3 Struktura ulaganja PBZCO OMF - A po klasama imovine na 31.12.2014.

Klasa imovine	Iznos (tis. HRK)	Udio u neto imovini
Dionice	9.091	19,482%
Državne obveznice	24.115	51,678%
Municipalne obveznice	867	1,859%
Korporativne obveznice	3.498	7,497%
AIF	0	0,000%
UCITS fondovi	8.105	17,370%
Instrumenti tržišta novca	0	0,000%
Depoziti	0	0,000%
Ostalo	1.007	2,157%

Najveći dio imovine bio je investiran u obveznice (51,6%), dionice (19,48%) te UCITS fondove (17,37%).

PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija B

Imovina fonda

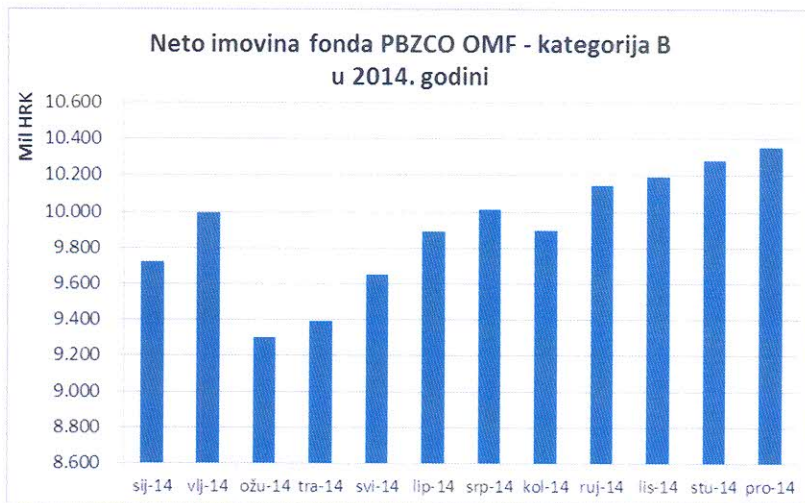
PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond osnovan je dana 05.11.2001. te isti dana 21.08.2014. postaje PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija B (PBZCO OMF – B).

Neto imovina PBZCO OMF – B na dan 31.12.2014. iznosila je 10,36 mlrd HRK. Bitno je napomenuti da je u ožujku 2014. godine isplaćeno oko 720 mil. HRK imovine članova sa beneficiranim radnim stažom koji su prebačeni u I. mirovinski stup, te isplatu od oko 254 mil. HRK u kolovozu 2014. godine zbog uvođenja novih kategorija fondova te prelaska članova u iste.

Ukupni bruto doprinosi u fond PBZCO OMF – B uplaćeni u periodu od 31.12.2013. do 31.12.2014. iznose oko 850 mil. HRK. Ukupan prijelaz iz drugih fondova u navedeni fond iznosi 2,56 mil. HRK. U 2014. ukupno je isplaćeno kroz zatvaranje računa, uključujući i članove s beneficiranim radnim stažom te isplata zbog uvođenja novih kategorija fondova, oko 1 mlrd. HRK što znači da je PBZCO OMF - B svojim članovima zaradio oko 942 mil. HRK.

U nastavku se nalazi kretanje neto imovine fonda PBZCO OMF – B (Slika 18 Neto imovina fonda PBZCO OMF - kategorija B).

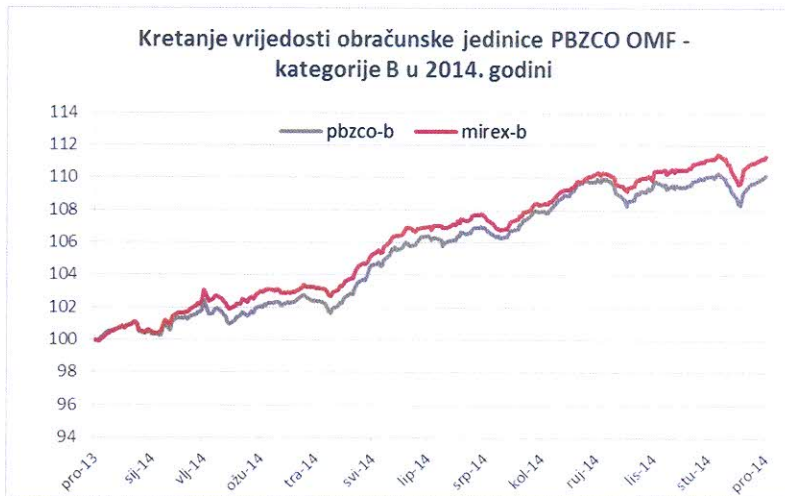
Slika 18 Neto imovina fonda PBZCO OMF - kategorija B

Prinos fonda

U 2014. godini fond PBZCO OMF - B ostvario je prinos od 10,20%. U nastavku (Slika 19 Kretanje vrijednosti obračunske jedinice PBZCO OMF - kategorije B) prikazano je kretanje vrijednosti obračunske jedinice PBZCO OMF - kategorija B.

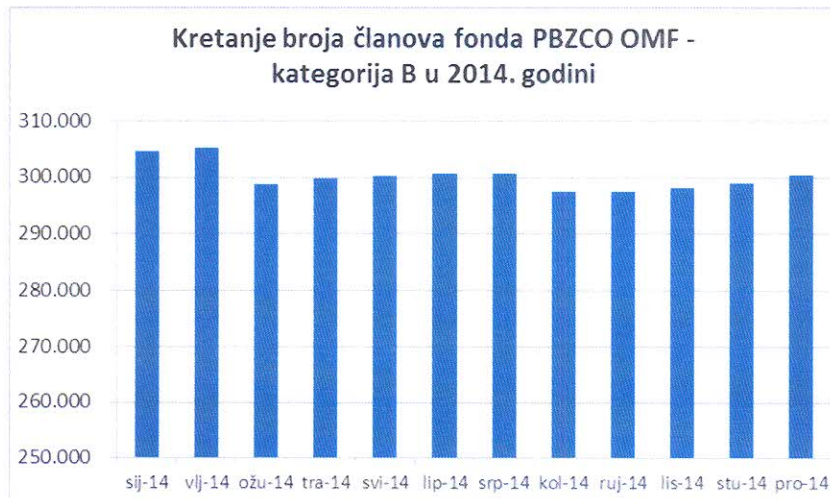
Slika 19 Kretanje vrijednosti obračunske jedinice PBZCO OMF - kategorije B

Članovi fonda

Na dan 31.12.2014. u fondu PBZCO OMF - B nalazi se 300.399 članova. Kretanje broja članova po mjesecima prikazano je u nastavku (Slika 20 Kretanje broja članova fonda PBZCO OMF - kategorija B). Smanjenje članstva u ožujku i kolovozu posljedica je prebacivanje imovine članova s beneficiranim radnim stažom u I. mirovinski stup te uvođenja tri kategorije fondova.

Slika 20 Kretanje broja članova fonda PBZCO OMF - kategorija B

Struktura ulaganja

U nastavku prikazana je struktura ulaganja po klasama imovine za fond PBZCO OMF – B na dan 31.12.2014. godine (Tabela 4 Struktura ulaganja PBZCO OMF - B po klasama imovine na 31.12.2014.).

Tabela 4 Struktura ulaganja PBZCO OMF - B po klasama imovine na 31.12.2014.

Klasa imovine	Iznos (tis. HRK)	Udio u neto imovini
Dionice	2.555.221	24,67%
Državne obveznice	6.576.970	63,49%
Municipalne obveznice	426	0,00%
Korporativne obveznice	62.525	0,60%
AIF	58.131	0,56%
UCITS fondovi	920.951	8,89%
Instrumenti tržišta novca	1.311	0,01%
Depoziti	126.068	1,22%
Ostalo	140.110	18,19%

Najveći dio imovine bio je investiran u državne obveznice (63,5%), dionice (24,7%) te UCITS fondove (9%).

PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija C

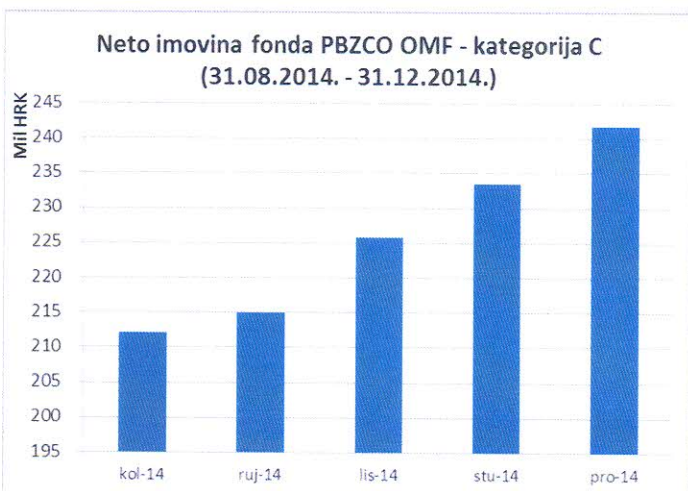
Imovina fonda

PBZ CROATIA OSIGURANJE obvezni mirovinski fond – kategorija C (PBZCO OMF – C) osnovan je dana 30. svibnja 2014. Sukladno uvođenju tri nove kategorije fonda, članovima je dana mogućnost odabira iste. Na dan 21.08.2014. imovina članova koji su odabrali fond PBZCO OMF – C te koji su zakonski stekli uvjete za članstvo u fondu PBZCO OMF – C iznosila je 211.794.296,37 HRK.

Neto imovina na dan 31.12.2014. iznosila je 241.703.566,14 HRK. Ukupni bruto doprinosi u fond PBZCO OMF – C uplaćeni u periodu od osnivanja do 31.12.2014. iznose 4.840.666,57 HRK. Ukupan prijelaz iz drugih fondova u navedeni fond iznosi oko 26,97 mil. HRK. U 2014. ukupno je isplaćeno kroz zatvaranje računa oko 8,6 mil. HRK što znači da je PBZCO OMF - C svojim članovima zaradio oko 6,65 mil HRK.

U nastavku se nalazi kretanje neto imovine fonda PBZCO OMF – C (*Slika 21 Neto imovina fonda PBZCO OMF - kategorija C*).

Slika 21 Neto imovina fonda PBZCO OMF - kategorija C

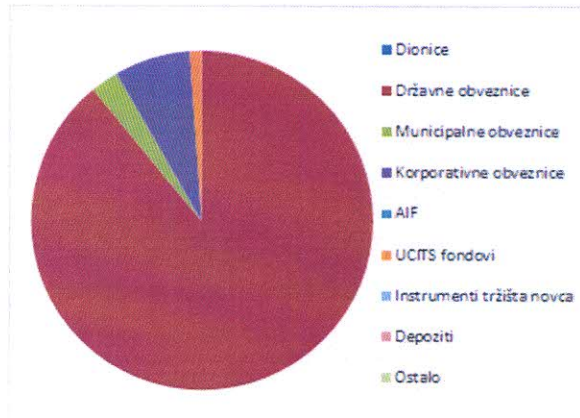

Prinos fonda

Od početka rada do kraja 2014. godine fond PBZCO OMF - C ostvario je prinos od 2,99% dok je primjerice MIREX za fondove kategorije C ostvario prinos od 2,94%. U nastavku (*Slika 22 Kretanje vrijednosti obračunske jedinice PBZCO OMF - kategorije C*) prikazano je kretanje vrijednosti obračunske jedinice PBZCO OMF - kategorija C.

Tabela 5 Struktura ulaganja PBZCO OMF - C po klasama imovine na 31.12.2014.

Klasa imovine	Iznos (tis. HRK)	Udio u neto imovini
Dionice	0	0,00%
Državne obveznice	211.404	87,46%
Municipalne obveznice	6.285	2,60%
Korporativne obveznice	17.067	7,06%
AIF	0	0,00%
UCITS fondovi	2.700	1,12%
Instrumenti tržišta novca	0	0,00%
Depoziti	0	0,00%
Ostalo	0	0,00%

Najveći dio imovine bio je investiran u državne obveznice (87,46%), korporativne obveznice (7,06%) te municipalne obveznice (2,60%).

Zaključak

Mirovinska reforma je provedena s ciljem uravnoteženja sustava, smanjenja opterećenja budžeta, gospodarskog razvoja te stvaranja pretpostavki za rast budućih mirovinskih isplata. Za razliku od prvog stupa, osiguranici u drugom i trećem stupu u svakom trenutku imaju uvid u stanje njihovih računa, visinu naknada i ostvarene prinose, čime se značajno povećavala razina transparentnosti sustava. Sredstva koja se nalaze na računima osiguranika u mirovinskim fondovima su nasljedna u slučaju smrti čime se značajno povećava razina zaštite obitelji osiguranika.

Nepovoljna demografska kretanja, negativni trendovi na tržištu rada, loša gospodarska situacija, te brojni drugi problemi upućuju na potrebu jačanja sustava kapitalizirane štednje jer bez njega mirovinski sustav nije dugoročno održiv.

Na samom početku mirovinske reforme 2002. godine pred mirovinske fondove je postavljeno nekoliko ciljeva. Od mirovinskih fondova se očekivalo postizanje realnog prinosa od 2%, da postanu nosioci razvoja tržišta kapitala i da svojim ulaganjima doprinose razvoju gospodarstva Republike Hrvatske. Ukoliko pogledamo rezultate koje su ostvarili obvezni mirovinski fondovi od osnivanja do kraja 2014. godine vidljivo je da su hrvatski obvezni mirovinski fondovi ostvarili impresivnije rezultate. Prosječan godišnji realni prinos u tom periodu iznosi 3,75%. Također uspoređujući hrvatske mirovinske fondove s mirovinskim fondovima iz drugih zemalja Europe u periodu od 2002. do 2013. vidljivo je da su ostvareni prosječni godišnji realni prinosi hrvatskih mirovinskih fondova među boljima u Europi.

Osim konkurentnih prinosa hrvatski mirovinski fondovi spadaju među najefikasnije mirovinske fondove prema kriteriju troškova u srednjoj i istočnoj Europi.

Akumulirana štednja mirovinskih fondova rezultirala je mnogim pozitivnim efektima, naime ulaganjem mirovinskih fondova povećavaju se domaće investicije i štednja, razvija se domaće tržište kapitala, što za posljedicu ima buduću gospodarski rast i povećanje životnog standarda umirovljenika.

Članica Uprave

Renata Kašnjar-Putar

Izvori podataka:

- Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Mjesečna izvješća (2006.-2014.)
- Središnji registar osiguranika, ONLINE statistika
- Hrvatska narodna banka, Godišnje izvješće 2013
- OECD Global Pension Statistics
- Državni zavod za statistiku
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
- Eurostat
- Zagrebačka burza

Predsjednik Uprave

Dubravko Štimac

PBZCROATIA
OSIGURANJE
d.d. za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima
ZAGREB

